

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 18. marta 2024. godine
Br. ref.: RK 2409/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI127/23

Podnosilac

Tahir i Đurđica Ramqaj

Ocena ustavnosti
presude Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda AC-I-22-0008 od
3. februara 2023. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev su podneli Tahir i Đurđica Ramqaj sa prebivalištem u Zagrebu, Republika Hrvatska, koje pred Sudom zastupa Isak Hoxha (u daljem tekstu: podnosioci zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosioci zahteva osporavaju presudu [AC-I-22-008] Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Žalbeno veće) od 3. februara 2023. godine u vezi sa presudom [C-III-15-0001] Specijalizovanog veća Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Specijalizovano veće) od 22. novembra 2021. godine.
3. Podnosioci zahteva su osporenu presudu primili 8. februara 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude kojom su podnosiocima zahteva navodno povređena njihova osnovna prava i slobode zagarantovane članom 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 1. Protokola 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovník).
6. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovník o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023 je objavljen u Službenom listu Republike Kosovo i stupio na snagu 15 (petnaest) dana nakon njegovog objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe gore navedenog Poslovnika. S tim u vezi, shodno pravilu 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno će pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018, nastaviti da se primenjuju na predmete koji su registrovani u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ukoliko su i u meri u kojoj su povoljnije za strane.

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 9. juna 2023. godine, podnosioci su podneli svoj zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 15. juna 2023. godine, predsednica Suda je odlukom [br. GJR. KI127/23] imenovala sudiju Bajrama Ljatifija za sudiju izvestioca, i odlukom [br.KSH.KI127/23] imenovala Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Safet Hoxha (predsedavajući), Nexhmi Rexhepi i Enver Peci (članovi).
9. Dana 20. jula 2023. godine, Sud je obavestio zastupnika podnosilaca zahteva o registraciji zahteva i tražio od istog da u skladu sa članom 21. Zakona i pravilom 32 (2) Poslovnika dostavi Sudu punomoćje za zastupanje.
10. Dana 3. avgusta 2023. godine, zastupnik podnosilaca zahteva je dostavio Sudu traženo punomoćje.
11. Dana 26. oktobra 2023. godine, Sud je obavestio Posebnu komoru Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju o registraciji zahteva i takođe zatražio od njega da dostavi Sudu povratnicu kojom se dokazuje kada su podnosioci zahteva primili osporenu odluku.

12. Dana 1. novembra 2023. godine, Posebna komora Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju je dostavila Sudu povratnicu koja pokazuje da su podnosioci zahteva osporeni akt primili 8. februara 2023. godine.
13. Dana 13. februara 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

14. Iz spisa predmeta proizilazi da su se podnosioci zahteva obratili Kosovskoj agenciji za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP) zahtevom za otkup stana u površini od 68 m² u Pečkoj Banji, zbog toga što im je isti navodno dodeljen od strane Zavoda za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u Pečkoj Banji.
15. Dana 23. jula 2014. godine, Odbor KAP-a je odlukom [Br. ref. BD-68] odbio zahtev podnosioca za otkup stana iz razloga što isti nisu dostavili odluku o dodeli stana i ugovor o korišćenju stana, čime nisu argumentovali stanarsko pravo u smislu stava 1.6 člana 3. Zakona br. 04/L-061 o prodaji stanova za koje postoji stanarsko pravo.
16. Dana 5. januara 2015. godine, podnosioci zahteva su podneli tužbu Specijalizovanom veću protiv gore navedene odluke KAP-a, zbog toga što činjenično stanje navodno nije pravilno utvrđeno jer su oni *“na korišćenju predmetnog stana”* i jer su, prema njihovim rečima, predočili dovoljno dokaza da im je stan dodeljen od strane Zavoda za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u Pečkoj Banji.
17. Dana 20. novembra 2021. godine, KAP je dostavio Specijalizovanom veću odgovor na tužbu, osporavajući po svim tačkama tužbu podnosioca zahteva.
18. Dana 22. novembra 2021. godine, Specijalizovano veće je presudom [C-III-15-0001] odbilo tužbu kao neosnovanu, sa obrazloženjem da se tužba odbija usled nedostatka *“važjećih dokaza, kao što su odluka o dodeli stana i ugovora o korišćenju stanja, koji predstavljaju suštinske dokaze”* prema stavu 1.6 člana 3. Zakona br. 04/L-061 o prodaji stanova za koje postoji stanarsko pravo.
19. Dana 31. decembra 2021. godine, podnosioci zahteva su izjavili žalbu Žalbenom veću protiv prvostepene odluke, navodeći da su predočili dovoljno dokaza kao u njihovom zahtevu za otkup stana podnetom KAP-u i Specijalizovanom veću, ali da ih isti nisu uzeli u obzir.
20. Dana 3. februara 2023. godine, Žalbeno veće je presudom [AC-I-22-0008] odbilo, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdilo prvostepenu odluku kao pravilnu i zakonitu.

Navodi podnosioca zahteva

21. Podnosioci zahteva navode da su im presudom [AC-I-22-0008] Žalbenog veća od 3. februara 2023. godine povređena osnovna prava i slobode zagarantovane članom 46. [Zaštita imovine] Ustava u vezi sa članom 1. Protokola 1 EKLJP.
22. Podnosioci zahteva su kao glavni navod pred Ustavnim sudom izneli činjenicu da, prema njihovim rečima, KAP, Specijalizovano veće i Žalbeno veće nisu meritorno razmotrili dokaze koje su oni dostavili.

23. S tim u vezi, podnosioci zahteva pred Sudom navode da, “*Iznenadjujuće, Posebna Komora Vrhovnog suda nije ocenila sve predočene iskaze/dokaze kako bi se dokazalo da nepostojanje odluke o dodeli stana ne bi bilo apstrahovanje legitimnosti dodele stana. Da je bilo odluke o dodeli stana, KAP sigurno ne bi odbio takav slučaj. Shvatajući da Posebna komora Vrhovnog suda ima ove odgovornosti, da utvrdi istinu i da legitimise nepostojanje odluke ili ugovora o dodeli stana, ona se nije upustila u utvrđivanje legitimnosti drugih iskaza/dokaza, koji jačaju uverenje da je stan legalno dodeljen g. Tahiru i gđi Đurđici Ramqaj, iz Pečke Banje, Opština Istok*”.

Ocena prihvatljivosti zahteva

24. Sud na početku razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dalje precizirani Zakonom i Poslovníkom.
25. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, kojima je utvrđeno:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

26. U nastavku, Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Zakonom. S tim u vezi, Sud se poziva na član 47. [Individualni zahtevi], član 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, kojima je propisano:

Član 47.

[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48.

[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49.

[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

27. Sud se dalje poziva i na pravilo 29. [Računanje vremenskih rokova] i pravilo 34. [Kriterijumi prihvatljivosti] Poslovníka:

Pravilo 29.

[Računanje vremenskih rokova]

“(1) Vremenski rok koji je određen u Ustavu, Zakonu i Poslovniku, računa se na sledeći način:

[...]

(d) kada je rok izražen u mesecima, isti se završava istekom istog kalendarskog dana u mesecu kao i dan kada se desio događaj ili radnja za koju treba izračunati rok;

[...]

(g) izuzetno, ako rok ističe u subotu, nedelju ili na službeni praznik, on se produžava do kraja prvog radnog dana koji sledi”.

Pravilo 34.

[Kriterijumi prihvatljivosti]

“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

(c) ako je zahtev podnet u roku od četiri (4) meseca od dana kada je odluka po poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva”.

28. Što se tiče ispunjenosti ovih uslova, Sud najpre naglašava da su podnosioci zahteva ovlašćene strane koje osporavaju akt javnog organa, odnosno presudu [AC-I-22-0008] Žalbenog veća od 3. februara 2023. godine, nakon što su iscrpeli sva pravna sredstva utvrđena zakonom.
29. Međutim, na osnovu člana 49. (Rokovi) Zakona, Sud u nastavku mora da oceni da li je trenutni zahtev podnet u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca koji je određen članom 49. Zakona i pravilom 34 (1) (c) Poslovnika.
30. S tim u vezi, Sud podseća da je pravilo o roku od četiri meseca autonomno i mora se razumeti i primeniti na osnovu činjenica svakog slučaja pojedinačno kako bi se obezbedilo delotvorno ostvarivanje prava na podnošenje zahteva pred Sudom. Sud naglašava da svrha zakonskog roka od četiri (4) meseca, propisanog članom 49. Zakona i pravilom 34 (1) (c) Poslovnika, služi pravnoj sigurnosti i obezbeđuje da se slučajevi koji pokreću ustavna pitanja tretiraju u razumnom roku, kao i sprečava da se vlasti i druga pogođena lica drže u stanju neizvesnosti tokom dužeg perioda (vidi, između ostalog, predmete ESLJP-a *Lekić protiv Slovenije*, predstavka br. 10865/09, 45886/07 i 32431/08, presuda od 11. decembra 2018. godine, stav 65). Ovo pravilo takođe daje vremena potencijalnom podnosiocu da razmotri da li želi da podnese zahtev Sudu i, ako želi, da odluči o konkretnim argumentima koje treba da iznese, kao i o toku činjenica jer protekom vremena razmatranje pitanja koja je izneo podnosilac zahteva postaje teško (vidi predmet ESLJP-a *Sabri GÜNEŞ protiv Turske*, predstavka br. 27396/06, presuda od 29. juna 2012. godine, stavovi 52 i 55).
31. Rok od četiri (4) meseca počinje da teče od datuma poslednje odluke u okviru postupka iscrpljivanja pravnih sredstava (vidi predmet ESLJP-a *Chapman protiv Belgije*, predstavka br. 39619/06, presuda od 11. decembra 2018. godine, stav 34).
32. U tom smislu, Sud ističe da u slučajevima kada podnosilac zahteva ima pravo da mu primerak pravosnažne odluke redovnih sudova bude dostavljen, na osnovu predmeta i

svrhe člana 49. (Rokovi) Zakona, rok od 4 (četiri) meseca počinje da teče od trenutka kada je dostavljen primerak te odluke (vidi predmet ESLJP-a *Worm protiv Austrije*, predstavka br. 83/1996/702/894, presuda od 29. avgusta 1997. godine, stav 33).

33. Ovaj kriterijum je utvrđen i tačkom (c) stava (1) pravila 34. (Kriterijumi prihvatljivosti) Poslovnika, kojom je utvrđeno da se zahtev podnosi u roku od 4 (četiri) meseca od dana kada je odluka po poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva.
34. U ovom kontekstu, u okolnostima konkretnog slučaja, Sud podseća da podnosioci zahteva osporavaju presudu [AC-I-22-0008] Žalbenog veća od 3. februara 2023. godine. Povratnica koju je Sudu dostavila Posebna komora Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na KAP, potvrđuje da su podnosioci zahteva osporenu odluku primili 8. februara 2023. godine. Podnosioci zahteva su podneli svoj zahtev Sudu dana 9. juna 2023. godine, u petak, odnosno četiri meseca i jedan dan nakon prijema osporene odluke.
35. Shodno tome, Sud utvrđuje da je zahtev podnosilaca zahteva podnet po isteku roka od 4 (četiri) meseca koji je određen Zakonom i Poslovníkom i da je samim tim neprihvatljiv za razmatranje.
36. U zaključku, iz napred izloženih razloga, Sud utvrđuje da zahtev nije podnet u zakonskom roku koji je propisan članom 49. Zakona i pravilom 34 (1) (c) Poslovnika i kao rezultat toga Sud ne može da razmotri meritum slučaja, odnosno da li su osporenim presudom povređena ustavna prava podnosioca zahteva.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 27. i 49. Zakona i pravilima 34 (1) (c), 39. i 45. Poslovnika, dana 13. februara 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu, u skladu sa stavom 5. člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Bajram Ljatifi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani

